

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33024
Nom	Fisioteràpia en especialitats clíniques I
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1202 - Grau de Fisioteràpia	Facultat de Fisioteràpia	3	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1202 - Grau de Fisioteràpia	14 - Fisioteràpia en Especialitats Clíniques	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BENITEZ MARTINEZ, JOSEP CARLES	191 - Fisioteràpia
PUIGCERVER ARANDA, PABLO	191 - Fisioteràpia

RESUM

A l'assignatura Fisioteràpia en Especialitats Clíniques I es pretén que l'estudiant aprofundeixi en aquells coneixements, habilitats i actituds necessàries per planificar, intervenir i avaluar l'actuació fisioteràpica de promoció, prevenció i recuperació de la salut a les afeccions reumàtiques i/o ortopèdiques.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha requisits previs.

COMPETÈNCIES

1202 - Grau de Fisioteràpia

- Respectar els drets fonamentals i d'igualtat entre homes i dones.
- Reconèixer la diversitat, la multiculturalitat, els valors democràtics i la cultura de la pau.
- Tenir capacitat d'organitzar i planificar el treball.
- Saber planificar objectius de tractament en les afeccions reumàtiques i ortopèdiques, coagulopaties, afeccions oncològiques, uroginecologia, obstetrícia, amputacions i reimplants, a partir de la història clínica de fisioteràpia.
- Saber establir un pla terapèutic per complir els objectius proposats, a partir del diagnòstic de fisioteràpia, establert d'acord amb les normes reconegudes internacionalment i amb els instruments de validació internacionals.
- Saber aplicar les diferents tècniques fisioteràpiques de promoció, prevenció i conservació de la salut en les afeccions reumàtiques i ortopèdiques, coagulopaties, afeccions oncològiques, uroginecologia, obstetrícia, amputacions i reimplants.
- Saber realitzar l'avaluació del tractament fisioteràpic aplicat i elaborar l'informe d'alta.
- Saber valorar els resultats del tractament fisioteràpic.
- Conèixer i aplicar les guies de la bona pràctica clínica.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

En finalitzar l'assignatura l'estudiant serà capaç de:

1. Planificar objectius generals i específics del tractament fisioteràpic que es plantege, a partir del diagnòstic clínic de l'afecció reumàtica i/o ortopèdica,
2. Aplicar les diferents tècniques fisioteràpiques de promoció, prevenció i conservació de la salut a les diferents afeccions reumàtiques i/o ortopèdiques, seguint els principis de l'evidència científica en fisioteràpia.
3. Valorar i avaluar els resultats obtinguts amb el tractament fisioteràpic aplicat, d'acord amb les normes i instruments de validació acceptats per la comunitat científica internacional.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Raonament Clínic en Patologia Reumatològica i Ortopèdica (4h). (Programa teòric)

TEMA 1. Planificació d'objectius i actuacions Fisioteràpiques per a la promoció, la prevenció i la conservació de la salut en les afeccions reumàtiques i ortopèdiques. Raonament clínic i metodologies d'abordatge en fisioteràpia en afeccions reumatològiques i ortopèdiques.

TEMA 2. Valoració de l'evolució i els resultats del pacient durant el tractament fisioteràpic en afeccions reumatològiques i ortopèdiques. Guies de pràctica clínica en fisioteràpia en afeccions reumatològiques i ortopèdiques.

2. Teràpia Manual en Patologia Reumatològica i Ortopèdica (4h). (Programa teòric).

TEMA 3. Introducció al sistema Fascial. Valoració i tractament de la fàscia. Evidència científica i clínica actual.

TEMA 4. Fisioteràpia de la Síndrome de Dolor Miofascial. Diagnòstic i tractament dels punts gallet. Els Punts Gatell del raquis. Punts Gatell del Membre Superior. Quadre clínic i tractament. Els Punts Gatell del Membre Inferior. Quadre clínic i tractament.

3. Fisioteràpia a la Patologia Reumatològica i Ortopèdica (5h). (Programa teòric).

TEMA 5. Fisioteràpia en la patologia degenerativa. Generalitats a l'artrosi. Fisioteràpia a la coxartrosi, gonartrosi i mà artròsica. Fisioteràpia a les àlgies vertebrals d'origen degeneratiu i reumatològic. Espondiloartrosi, discartrosi, espondiloartritis anquilosant i altres afeccions reumatològiques del raquis. Fisioteràpia a les afeccions ortopèdiques del raquis. Escoliosi, hipercifosi i hiperlordosi. Espondilolistesi i espondilolisi lumbopèlvica.

TEMA 6. Fisioteràpia a les afeccions tendinoses cròniques. Fisioteràpia a l'artritis reumatoide. Fisioteràpia a la Fibromiàlgia. Fisioteràpia a les artropaties metabòliques i inflamatòries. Fisioteràpia al postquirúrgic de la patologia ortopèdica.

4. Exercici Terapèutic en Patologia Reumatològica i Ortopèdica (5h). (Programa teòric).

TEMA 7. Introducció a l'exercici terapèutic en afeccions reumatològiques i ortopèdiques. Planificació, variables de control i progressió. Exercici Terapèutic a les àlgies vertebrals ortopèdiques i d'origen degeneratiu. Exercici Terapèutic a l'osteoporosi.

TEMA 8. Exercici Terapèutic a l'artrosi de Membres Inferiors. Exercici terapèutic a les lesions i afeccions ortopèdiques del Membre Superior.

5. Educació i Abordatge integral del pacient reumatològic (2h). (Programa teòric).

TEMA 9. Principis fonamentals i recomanacions. Coneixements bàsics sobre la seva patologia. Efecte nocebo i placebo. Hàbits de vida a la patologia reumatològica.

TEMA 10. Xarxes socials i promoció de la salut en el pacient reumatològic.

6. Programa Pràctic (40h).

SEMINARI (1,5h). Valoració i biomecànica de l'escoliosi.

PRÀCTICA 1. Raonament clínic en afeccions reumatològiques i ortopèdiques. Casos clínics i programes d'intervenció. Exercici terapèutic: prescriure i progressar.

PRÀCTICA 2. Tractament dels punts gallet miofascials del membre superior i el raquis.

PRÀCTICA 3. Tractament dels punts gallet miofascials del membre inferior.

PRÀCTICA 4. Valoració i tractament del sistema fascial. Mètodes específics (Richellis®; Stecco®).

PRÀCTICA 5. Exercici terapèutic a l'escoliosi. Mètode Schroth.

PRÀCTICA 6. Exercici terapèutic a les àlgies vertebrals. Cervical, dorsal i lumbar.

PRÀCTICA 7. Exercici terapèutic a la patologia degenerativa del membre inferior: artrosi. Exercici a les tendinopaties cròniques del membre inferior.

PRÀCTICA 8. Exercici terapèutic a la patologia reumatològica del membre superior. Espatlla congelada.

PRÀCTICA 9. Programes d'exercici terapèutic a l'abordatge postquirúrgic de la patologia ortopèdica i reumàtica. Artrodesi i pròtesi en membres i raquis.

PRÀCTICA 10. Exposició de l'anàlisi de les Xarxes Socials. Conclusions i consideracions. Anàlisi de les publicacions realitzades en el compte de l'assignatura (RR.SS.).

PRÀCTICA 11. Cas clínic d'exercici terapèutic amb simulació. Anàlisi, síntesi i consideracions sobre l'assignatura.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en laboratori	40,00	100
Classes de teoria	20,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	32,00	0
Preparació de classes de teoria	25,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	13,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'ensenyança teòrica es realitzarà en l'aula amb l'exposició del temari corresponent (tipus classe magistral amb activitats participatives). Els alumnes coneixeran prèviament els temes a fi de poder aclarir dubtes, conceptes i estimular la seua participació.

En el programa pràctic, l'estudiant aprendrà per mitjà de la resolució d'exercicis i problemes, activitats en grup i estudi de casos, i s'entrenaran en habilitats i procediments utilitzats en fisioteràpia de les afeccions reumàtiques i ortopèdiques per mitjà de tècniques de simulació. S'estimularà el treball en xicotets grups. La presència a les pràctiques serà obligatòria, podent faltar, de manera justificada, al 20% d'elles.

La programació docent pot ser modificada durant el desenvolupament del curs si el professor, sota criteri de qualitat docent i assimilació de coneixement per part de l'estudiant, ho considera oportú.

AVALUACIÓ

1. Bloc teòric (40% de la nota final):

Examen final: Prova escrita: a) examen tipus test de 20 preguntes (20%). $\text{Nota} = [\text{encerts} - (\text{errors} / \text{núm. opcions} - 1)] \times (\text{màxima nota} / \text{núm. preguntes})$; b) 6 preguntes curtes de desenvolupament (20%).

2. Bloc pràctic (60% de la nota final):

20% Avaluació continuada segons implicació general i habilitats a les pràctiques.

10% activitats d'avaluació continuada a casa.

10% Impacte d'un compte a les Xarxes Socials sobre Fisioteràpia divulgativa.

10% Seguiment individual d'un compte a les Xarxes Socials.

10% Assistència i participació a classe.

L'assistència al 80% de les pràctiques serà obligatòria. Caldrà que l'alumne superi els dos blocs (teòric i pràctic) amb un 5 sobre 10 per fer la suma ponderada que constitueix la nota final de l'assignatura. No es desarà la nota teòrica o pràctica.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Atkinson K, Coutts F, Hassenkamp AM. Fisioterapia en ortopedia: un enfoque basado en la resolución de problemas. 2ª edición. Barcelona: Elsevier; 2007.

Brotzman SB, Wilk KE. Rehabilitación ortopédica clínica. Elsevier 2005

Mora ER. Rehabilitación y enfoque fisioterápico en afecciones reumáticas. 2ª ed. Madrid: Aula Médica; 2008.

Reichel H-S, Ploke CE. Fisioterapia del aparato locomotor. Barcelona: Paidotribo; 2007.

Serra MR., Díaz J., de Sande ML. Fisioterapia en traumatología, ortopedia y reumatología. 2ª ed. Barcelona: Masson; 2003.

Complementàries

- Buckup K. Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. Exploraciones. Signos. Síntomas. 3ª ed. Barcelona: Masson; 2007.
- Butler D., Moseley L., Sunyata A. Explicando el dolor. Adelaide: Noigroup publications; 2010.
- Chaitow L., Walter J. Aplicación clínica de las técnicas neuromusculares. Barcelona: Editorial Paidotribo; 2007.
- Esnault M. Estiramientos analíticos en fisioterapia activa. Barcelona: Masson; 1994.
- Ehmer B. Fisioterapia en ortopedia y traumatología. 2ª ed. Madrid: McGraw-Hill Interamericana; 2005.
- Frisch H. Método de exploración del aparato locomotor y la postura. Barcelona: Paidotribo, 2005.
- Greene WB. Netter. Ortopedia. Barcelona: Masson; 2006.
- Houglum PA. Therapeutic exercise for musculoskeletal injuries. 3rd ed. United States: Human Kinetics; 2010.
- Joan G. El Paciente con Lumbalgia. Pautas de fisioterapia. Barcelona: Toray-Masson; 1981.
- Jurado A., Medina I. Tendón. Valoración y tratamiento en fisioterapia. Barcelona: Editorial Paidotribo; 2008.
- Lehnert-Schroth C. Tratamiento funcional tridimensional de la escoliosis. Barcelona: Editorial Paidotribo; 2004.
- Liemohn W. Prescripción de ejercicio para la espalda. Barcelona: Editorial Paidotribo; 2005.
- Llusá M, Merí A, Ruano D. Manual y atlas fotográfico de anatomía del aparato locomotor. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2004.
- Magee DJ. Ortopedia. 2ª ed. Madrid: McGraw Hill; 2008.
- Mars-Pryszko J. Tratamiento de las cervicalgias: guía ilustrada. Barcelona: Masson, 2001.
- Meadows JTS. Diagnóstico diferencial en Fisioterapia. Madrid: McGrawHill Interamericana, 2000.
- Miralles RC, Miralles I. Biomecánica clínica de las patologías del aparato locomotor. Barcelona: Masson; 2007.
- Mora Amerigo E. De Rosa R. Fisioterapia en el aparato locomotor. Madrid: Síntesis; 1998.
- Neiger H. Estiramientos analíticos manuales. Técnicas pasivas. Editorial Médica Panamericana; 1998.
- Neiger H. Los vendajes funcionales. Aplicaciones en traumatología del deporte y en reeducación. Barcelona: Masson, 1990.
- Rockwood CA., Matsen FA. Hombro. 2ª ed. Madrid: McGraw Hill; 2000.
- Pérez CA. Fibromialgia. Diagnóstico y estrategias para su rehabilitación. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2010.
- Perez J., Sainz de Murieta J., Varas AB. Fisioterapia del complejo articular del hombro. Evaluación y tratamiento de los tejidos blandos. Barcelona: Masson; 2004.
- Plaja J. Analgesia por medios físicos. Madrid: McGraw-Hill Interamericana; 2003.
- Torres R. Columna Cervical; Evaluación clínica y aproximaciones terapéuticas, Vol 1. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2008.
- Travell & Simons. Dolor y disfuncion miofascial. Vol 1. 2ª ed. Philadelphia: Editorial Médica

Panamericana; 2002.

Sociedad Española de rehabilitación y medicina física. Manual SERMEF de rehabilitación y medicina física. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2006.

Sohier S., Company M. Fisioterapia analítica de la articulación de la cadera. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2009.

- Souchard P, Ollier M. Escoliosis. Su tratamiento en fisioterapia y ortopedia. Madrid: Médica Panamericana 2002.

Tixa S. Atlas de anatomía palpatoria. Tomo 1. Tronco y miembro superior. 2ª ed. Barcelona: Masson; 2006.

Tixa S. Atlas de anatomía palpatoria. Tomo 2. Miembro inferior. 2ª ed. Barcelona: Masson; 2006.

Viel E., Esnault M. Lumbalgias y cervicalgias de la posición sentada. Consejos de ergonomía y ejercicios de fisioterapia. Barcelona: Masson 2001.

Vilar E, Sureda S. Fisioterapia del aparato locomotor. Madrid: McGraw Hill; 2005.

Vleeming A., Mooney V., Stoeckart R. Movimiento, estabilidad y dolor lumbopélvico. Integración de la investigación con el tratamiento. 2ª ed. Barcelona: Masson; 2008.

Weiss HR., Rigo M. Fisioterapia para la escoliosis basada en el diagnóstico. Barcelona: Editorial Paidotribo; 2004.

Zambudio R. Prótesis, ortesis y ayudas técnicas. Barcelona: Masson; 2009.